

UNIVERZITA PARDUBICE
FAKULTA EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2013

Bc. Monika DVOŘÁKOVÁ

Univerzita Pardubice

Fakulta Ekonomicko-Správní

**Transformace živností na kapitálovou
společnost**

Bc. Monika Dvořáková

Diplomová práce

2013

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2012/2013

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Monika Dvořáková**
Osobní číslo: **E11131**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Ekonomika a management podniku**
Název tématu: **Transformace živností na kapitálovou společnost**
Zadávající katedra: **Ústav podnikové ekonomiky a managementu**

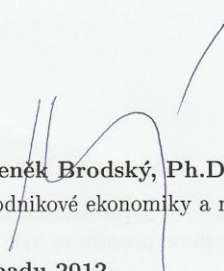
Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem diplomové práce je popis transformace živností na kapitálovou společnost a následná analýza náročnosti tohoto procesu ve vybraném podniku.

Vymezení základních pojmů
Založení nové společnosti Dvořák - Karlík s.r.o.
Podnikatelský plán podniku
Analýza procesu transformace podniku
Použitá literatura

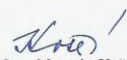
Rozsah grafických prací: -
Rozsah pracovní zprávy: cca 50 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

FOTR, J., ŠVECOVÁ, L. Manažerské rozhodování: postupy, metody, nástroje. 2. vydání. Praha: Ekopress, 2010. ISBN 978-80-86929-59-0
GRAY C.F., LARSON E.W., Project management. Boston: Mc Graw-Hill/Irwin, 2006. ISBN 0-07-297863-5
HEIZER J., RENDER B., Operations Management. New Jersey Pearson Education, 2004. ISBN 0-13-120-974-4
KORÁB, Vojtěch, REZŇÁKOVÁ, Mária, PETERKA, Jiří. Podnikatelský plán. Brno: Computer Press, 2007, ISBN 978-80-251-1605-0
SRPOVÁ, Jitka. Podnikatelský plán. Praha: Grada, 2011, ISBN 978-80-247-4103-1
VEBER, Jaromír a kolektiv. Management: základy, moderní manažerské přístupy, výkonnost a prosperita. Praha: Management Press, 2009, ISBN: 978-80-7261-200-0
VEBER, Jaromír, SRPOVÁ, Jitka a kolektiv. Podnikání malé a střední firmy. Praha: Grada, 2008, ISBN: 978-80-247-2409-6

Vedoucí diplomové práce: Ing. Zdeněk Brodský, Ph.D.
Ústav podnikové ekonomiky a managementu
Datum zadání diplomové práce: 6. listopadu 2012
Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2013

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Marcela Kožená, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 6. listopadu 2012

Prohlášení autora

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména skutečnosti, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Nesouhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 16. 4. 2013

Bc. Monika Dvořáková

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala panu Ing. Zdeňku Brodskému, Ph.D. za spolupráci, vstřícný přístup, věcné připomínky a ochotu při odborném vedení diplomové práce. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za trpělivost a velkou podporu během celého mého studia na vysoké škole.

ANOTACE

Hlavním tématem této diplomové práce je analýza procesu transformace živností na kapitálovou společnost Dvořák - Karlík s.r.o. Diplomová práce se skládá z části teoretické a praktické. Postupně čtenář se seznámí se základními pojmy v oblasti podnikání, založení podniku a dané právní úpravy. V praktické části je představena nově založená společnost Dvořák - Karlík s.r.o. a její podnikatelský plán. Následně bude provedena revize podnikatelského plánu po roce 2012. V závěru práce bude zpracována analýza náročnosti celého procesu přeměny právní formy podnikání.

Klíčová slova

podnik, podnikání, podnikatelský plán, společnost Dvořák - Karlík s.r.o., transformace

TITLE

Transformation of the self-employment to the capital company.

ANNOTATION

The main topic of the dissertation is analysis of transformation of the self-employment business to the capital company Dvořák - Karlík s.r.o. Dissertation consists of theoretical and practical part. Reader will be introduced to the main ideas of the entrepreneurship, starting of business and related law. In the practical part is introduced the new established company Dvořák - Karlík s.r.o. and its business plan. Subsequently will be carried out the revision of the business plan after year 2012. In conclusion will be performed analysis of the whole transformation.

KEYWORDS

business, entrepreneurship, business plan, company Dvořák - Karlík s.r.o., transformation

Obsah

Úvod.....	12
1 Vymezení základních pojmů	13
1.1 Podnikatel.....	13
1.2 Podnik	14
1.3 Podnikání.....	15
1.4 Právní formy podnikání	16
1.4.1 Podnikání fyzických osob	17
1.4.2 Podnikání právnických osob.....	19
1.5 Výhody a nevýhody jednotlivých forem podnikání	23
1.5.1 Podnikání fyzické osoby	23
1.5.2 Podnikání právnické osoby	24
1.6 Přeměna živnostníka na právnickou osobu	25
1.7 Podnikatelský plán.....	27
1.7.1 Funkce a přínosy podnikatelského plánu	28
1.7.2 Struktura podnikatelského plánu	29
1.7.3 Finanční plán a finanční analýza	31
1.8 Shrnutí kapitoly	32
2 Založení nové společnosti Dvořák - Karlík s.r.o.	34
2.1 Jednotlivé fáze založení společnosti Dvořák - Karlík s.r.o.	38
2.1.1 Společenská smlouva	39
2.1.2 Složení základního jmění společnosti	40
2.1.3 Výpis z rejstříku trestů	41
2.1.4 Výpis z katastru nemovitostí a souhlas se sídlem společnosti.....	41
2.1.5 Získání živnostenských oprávnění	42

2.1.6	Návrh na zápis do obchodního rejstříku.....	42
2.2	Shrnutí kapitoly	43
3	Podnikatelský plán podniku	45
3.1	Základní identifikační údaje.....	46
3.2	Poslání, vize a cíle podniku.....	46
3.3	Předmět podnikání společnosti.....	47
3.4	Nabízené výrobky a služby	47
3.5	Organizace a řízení	49
3.6	Zaměstnanci podniku.....	51
3.7	Podniková infrastruktura.....	53
3.8	Umístění podniku	54
3.9	Potencionální a dostupný trh.....	56
3.10	Konkurence.....	57
3.11	Dodavatelé.....	59
3.12	Marketingový plán	61
3.13	Operační plán.....	64
3.14	SWOT analýza zakládané společnosti	65
3.15	Finanční plán.....	67
3.15.1	Zahajovací rozvaha podniku.....	68
3.15.2	Plán pořízení dlouhodobého hmotného majetku	69
3.15.3	Plánování tržeb a nákladů podniku	70
3.15.4	Finanční krytí podniku	72
3.15.5	Předpokládaný výsledek hospodaření v letech 2012 až 2014	74

3.15.6	Finanční analýza	75
3.16	Hodnocení rizik.....	79
3.17	Shrnutí kapitoly.....	81
4	Revize podnikatelského plánu po 31.12.2012.....	83
4.1	Analýza plnění operačního plánu podniku.....	83
4.2	Analýza finančního plánu podniku.....	86
4.3	Shrnutí kapitoly	87
5	Analýza procesu transformace podniku	88
5.1	Manažerská analýza.....	88
5.2	Ekonomická analýza	91
5.3	Shrnutí.....	92
6	Závěr	93
	Seznam použité literatury.....	95
	Seznam příloh	97

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu soukromých podnikatelů v letech 2000 - 2012.....	19
Graf 2 Právnícké podnikající osoby v letech 2000-2012	22
Graf 3 Bod zvratu	31
Graf 4 Vývoj tržeb Sdružení Dvořák - Karlík od 1996 do 2011	35
Graf 5 Průměrný počet zaměstnanců Sdružení Dvořák - Karlík	35
Graf 6 Pracovní pozice podniku	52
Graf 7 Rozdělení trhu	56
Graf 8 Předpokládaný roční objem dodávek materiálu a zboží	61
Graf 9 Objem zakázek Sdružení Dvořák - Karlík 2009 až 2011	63
Graf 10 Zpracování vývoje tržeb	71

Seznam obrázků

Obrázek 1 Členění živností	17
Obrázek 2 Podnikatelský plán jako součást plánovacího procesu	30
Obrázek 3 Organizační schéma Dvořák - Karlík s.r.o.	51
Obrázek 4 Logo společnosti	63

Seznam tabulek

Tabulka 1 Podmínky založení a vedení společnosti	36
Tabulka 2 SWOT analýza	55

Tabulka 3 Přehled společností působících v Holicích	58
Tabulka 4 Časový přehled milníků	64
Tabulka 5 SWOT analýza	66
Tabulka 6 Počáteční rozvaha společnosti	68
Tabulka 7 Plán pořízení dlouhodobého hmotného majetku	69
Tabulka 8 Odpisový plán dlouhodobého hmotného majetku	70
Tabulka 9 Plán tržeb podniku	71
Tabulka 10 Plán nákladů podniku na rok 2012	72
Tabulka 11 Financování podniku	73
Tabulka 12 Splátkový kalendář	73
Tabulka 13 Plánované hospodaření podniku	74
Tabulka 14 Ukazatel rentability ROE	75
Tabulka 15 Ukazatel rentability ROA	76
Tabulka 16 Ukazatel rentability ROS	76
Tabulka 17 Obrat celkových aktiv	77
Tabulka 18 Obrat dlouhodobého majetku	77
Tabulka 19 Celková zadluženost podniku	78
Tabulka 20 Bod zvratu podniku	78
Tabulka 21 Hodnocení rizik	79
Tabulka 22 Vyhodnocení plnění operačního plánu	84
Tabulka 23 Hospodářský výsledek 2012	86

Seznam použitých zkratk

BOZP - bezpečnost a ochrana zdraví při práci

ČR - Česká republika

ČKAIT - Česká komora akreditovaných inženýrů a techniků

EAT - zisk po zdanění

EBIT - zisk před odpočtem daní a nákladových úroků

Kč - koruna česká

kW - kilowatt

PO - požární ochrana

PPR - polypropylen

PE - polyethylen

ROA - rentalibita vloženého kapitálu

ROE - rentabilita kapitálu

ROS - rentabilita tržeb

TIČR - Technická inspekce České republiky

Úvod

Podnikání fyzických osob často začíná pouze jako zajištění příjmu pro sebe a rodinu. V mnoha případech bývá tento prioritní a často jediný cíl naplněn a podnikatel, živnostník, nemá potřebu dalšího růstu a budování pozice na trhu. Jsou však i podnikatelé, kteří v podnikání spatřují vlastní seberealizaci a uplatnění ve společnosti, mají stanovené jasné cíle, kterých chtějí dosáhnout. Tyto podniky většinou rostou, jsou konkurenceschopné a mají své místo na trhu. Právě v rámci svého růstu nejčastěji dochází ke změně právní formy podnikání, kdy z fyzické podnikající osoby se stává právnická osoba a dochází tak k procesu transformace.

Proces transformace fyzických podnikajících osob na nově založenou kapitálovou společnost je hlavním tématem této diplomové práce.

Diplomová práce je rozdělena do dvou hlavních částí. V první části, která je teoretická, budou vymezeny hlavní pojmy z oblasti podnikání, založení podniku a jeho právní úpravy. V druhé teoretické části bude představena nově založená společnost, právnická osoba, Dvořák - Karlík s.r.o. a budou popsány hlavní důvody vedoucí ke vzniku podniku a vymezen zvolený proces transformace původního podniku na novou kapitálovou společnost. V další kapitole bude podrobně sestaven podnikatelský plán společnosti, který je prioritně zaměřen na start nové společnosti s akcentem na zvolený způsob přeměny právní formy podnikání. Vzhledem k tomu, že podnikatelský plán byl sestavován v roce 2011, bude v samostatné kapitole provedena revize plnění cílů podnikatelského plánu po roce 2012. V závěru bude provedena analýza celého procesu transformace z manažersko-ekonomického hlediska náročnosti celého procesu.

Cílem této diplomové práce bude popis transformace živností na kapitálovou společnost a následná analýza náročnosti tohoto procesu.

1 Vymezení základních pojmů

Oblast podnikání zahrnuje velmi široké téma, které vychází ze znalostí zákonů dané oblasti a dále pak dobré orientace v oblasti podnikové ekonomiky. Vzhledem k rozsahu této problematiky je vhodné vymezení základních pojmů, kterými jsou podnikatel, podnik a podnikání a právní formy podnikání.

1.1 Podnikatel

Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba. Podle zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 2 vymezuje podnikatele jako osobu, která je zapsána v obchodním rejstříku, podniká na základě živnostenského oprávnění nebo fyzickou osobu, která provozuje zemědělskou výrobu a je zapsána do evidence podle zvláštního předpisu. Podnikatel musí respektovat řadu zákonů, podle kterých se musí řídit. Mezi nejdůležitější patří obchodní zákoník č. 513/1991 Sb., zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb., dále zákon o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb.

Podnikatel musí splňovat i jisté osobní předpoklady, které jsou základem pro jeho úspěšnou podnikatelskou činnost a splnění vytyčených cílů, podle Vebera¹ je možné tyto typické rysy shrnout do „*desatera úspěšného podnikatele*“, které lze vymezit:

- vytrvalost a to hlavně v případě nezdarů,
- sebedůvěra,
- odpovědnost,
- informovanost,
- iniciativa,
- monitoring a využití příležitostí svých silných stránek,
- koncepce cena - kvalita - flexibilita,
- úsilí o úspěch,
- racionální chování,
- respektování okolní reality.²

¹ VEBER, J., SRPOVÁ, J. a kol., *Podnikání malé a střední firmy*. Praha: Grada, 2008, s. 62, ISBN 978-80-247-2409-6.

² VEBER, J., SRPOVÁ, J. a kol., *Podnikání malé a střední firmy*. Praha: Grada, 2008, s. 63, ISBN 978-80-247-2409-6.

S pojmem podnikatel velmi úzce souvisejí pojmy manažer a leader. Manažer je řídicí pracovník vykonávající základní manažerské funkce, kterými jsou plánování, organizování, výběr a vedení pracovníků a následná kontrola. Za leadera, tedy vůdčí osobnost, lze považovat osobu, která má charisma a dokáže oslovovat a ovlivňovat lidi a tím je získávat pro dosažení skupinových cílů. Podnikatel je tedy člověk s jistými osobnostními rysy a vlastnostmi, ideálním spojením pak je ještě schopnost řídit a být vůdčí osobností.³

1.2 Podnik

Vymezení pojmu podnik je v zákoně č. 513/91 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, jako soubor hmotných, nehmotných a osobních složek sloužících k podnikání. K podniku náleží práva a jiné majetkové hodnoty, dále věci, které svoji povahou slouží přímo k provozování podniku nebo mají k tomuto účelu sloužit. Podnik zahrnuje vše, co náleží k systému, který podnikatel vytvořil za účelem podnikání, které lze vymezit takto:

- věci hmotné, movité i nemovité,
- věci nehmotné,
- osobní složky podnikání.⁴

Z hlediska ekonomického se podnik podílí na výrobě statků, tedy výrobků a služeb, čímž se snaží realizovat zisk. Zisk je kladný rozdíl mezi výnosy a náklady.

Při výrobě ekonomických statků může podnik plnit dvojí poslání:

- individuální poslání, které lze chápat jako zhodnocení vloženého kapitálu vlastníků a věřitelů,
- společenské poslání, kdy podnik uspokojuje zájmy subjektů na základě obchodních a majetkových smluv nebo i jiných vztahů a to vše při dosažení alespoň minimální požadované rentability kapitálu.⁵

³ SYNEK, M., KISLIGEROVÁ, E. a kol., *Podniková ekonomika*. Praha: Nakladatelství C.H.Bec, 2010, s.14, ISBN 978-80-7400-336-3

⁴ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.4, ISBN 978-80-7400-117-8

Podnik se vyznačuje všeobecnými znaky, kterými jsou kombinace výrobních faktorů, princip hospodárnosti, tedy maximalizace výstupů a minimalizace vstupů, a dále pak princip finanční rovnováhy.⁶

Podnik může být předmětem prodeje a koupě, nájmu převodu nebo dalšího vkladu společníka. Každý podnik bez ohledu na jeho velikost, předmět jeho podnikatelské činnosti a místo působení má svá vývojová stádia, která lze rozčlenit:

- založení a vznik podniku, kdy je specifikována právní forma podnikání a umístění na trhu,
- růst podniku, podnik je schopen prosperity, vytváří tedy zisk, zvyšuje objem produkce a snižuje náklady, přichází změny v oblasti řízení podniku,
- stabilizaci podniku, která představuje řízený růst podniku a vstup na nové trhy,
- krizi podniku, kdy mezi charakteristické rysy patří dlouhodobý pokles výroby, zvýšená potřeba kapitálu a dlouhodobá platební neschopnost,
- zánik podniku, jenž je vyústěním negativního vývoje podnikatelské činnosti.⁷

Životní cyklus podniku je tvořen několika ohraničenými vývojovými stádii, která mohou nastat, jejich časový rozsah není možné předem určit. Každý podnik projde obdobím založení, vzniku a přichází čas růstu, nemusí však již následovat stabilizace, neboť podnik může předčasně zaniknout.

1.3 Podnikání

Podnikání je obecně chápáno jako činnost, která by měla směřovat k dosažení, zajištění a udržení zisků. Podnikání však lze charakterizovat z různých pohledů, které lze shrnout a vyjádřit jako:

⁵ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.3, ISBN 978-80-7400-117-8

⁶ SRPOVÁ, J. a kol., *Základy podnikání*. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3339-5

⁷ JUNGER, J., KLUMPAROVÁ, P., TYKVA, T., *Podnikání a podnik III.*, Ostrava: VŠP,a.s., 2007. ISBN 80-86764-55-9

- ekonomické, kde hlavním principem je snaha o dosažení zisku a o maximalizaci tržní hodnoty akcií nebo obchodních podílů jednotlivých společníků, kteří vložili do společnosti svůj kapitál,
- psychologické, kdy podnikáním lze charakterizovat činnost, která je motivovaná potřebou něčeho dosáhnout či získat nebo splnit si nějaký vymezený cíl,
- sociologické, která chápe podnikání jako jistou cestu k dosažení lepších podmínek ve společnosti, dokonalejšímu využití zdrojů a vytváření příležitostí,
- právní, které je vymezeno v zákoně č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, kde je podnikání definováno jako „*soustavná činnost prováděná podnikatelem vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení zisku*“.⁸ Tento právní předpis upravuje formy podnikání, postavení podnikatelů, definuje základní pojmy vztahující se k podnikání a stanovuje podmínky pro vznik, provoz a zánik obchodních společností.

1.4 Právní formy podnikání

Z hlediska právního lze rozlišit dvě základní formy podnikání:

- **fyzické osoby,**
- **právnícké osoby.**

Za podnikání fyzické osoby se považuje osoba vlastníci živnostenský list nebo koncesní listu, dále pak osoba dobrovolně zapsaná v obchodním rejstříku nebo osoba podnikající na základě jiného oprávnění podle zvláštních předpisů a konečně soukromě hospodařící zemědělci.

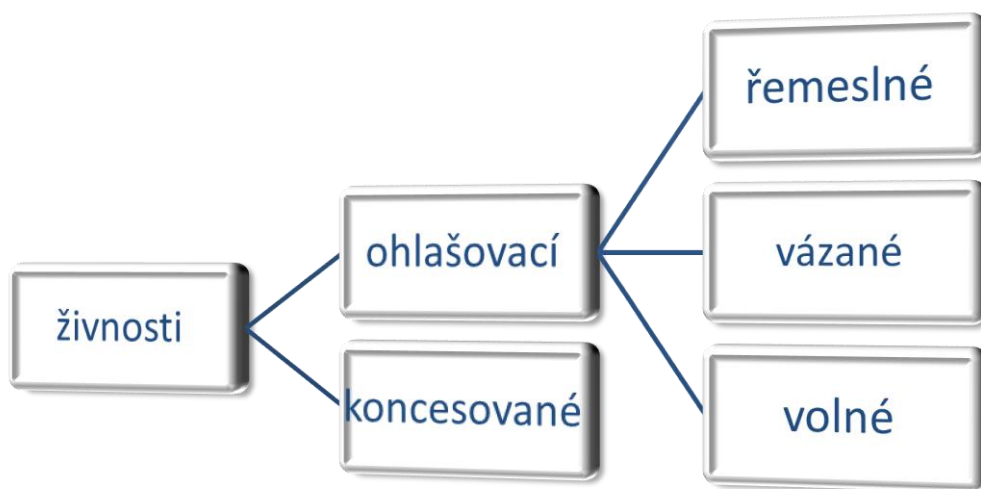
Podnikáním právnícké osoby lze chápat osobní společnosti, kterými jsou veřejná obchodní a komanditní společnost, kapitálové společnosti, kam řadíme společnost s ručením omezeným a akciovou společnost a dále pak jsou družstva.

⁸ Zákon č.513/1991Sb., Obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, §2.

1.4.1 Podnikání fyzických osob

Nejjednodušší formou podnikání je podnikání fyzických osob. V praxi bývá často podnik fyzické osoby nazýván podnikem jednotlivce. Podniky jednotlivce mají nejčastěji podobu živnosti, tedy činnosti, jež je vykonávána vlastním jménem, provozována samostatně na vlastní odpovědnost a riziko za dosažením zisku. Osoba, která chce získat živnostenský list nebo koncesní listinu, musí být starší 18 let, způsobilá k právním úkonům, bezúhonná a odborně způsobilá. Na základě zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, rozlišujeme živnosti ohlašovací a koncesované. Mezi ohlašovací živnosti řadíme:

- řemeslné, kdy je požadována odborná způsobilost na základě výučního listu v oboru,
- vázané, kdy je odborná způsobilost dokládána na základě získání průkazu způsobilosti pro danou činnost,
- volné, při níž není požadováno doložení odborné způsobilosti.

Obrázek 1 Členění živností⁹

⁹ Zdroj: Vlastní zpracování

Koncesované živnosti je možné provozovat na základě koncese, kterou uděluje příslušný živnostenský úřad na základě požadovaného vzdělání nebo speciálního kurzu.

Charakteristickým rysem podnikání fyzické osoby je obrovská angažovanost podnikatele při realizaci podnikatelských aktivit. Podnikání jednotlivce má své výhody i nevýhody. Mezi výhody lze řadit minimální výši počátečního vkladu, flexibilita při provádění změn v podnikání, autonomie při rozhodování.

Mezi nevýhody patří malá vyjednávací síla fyzické osoby v obchodních vztazích, obtížný přístup ke kapitálu, vysoké riziko plynoucí z ručení celým majetkem podnikatele, velmi vysoké pracovní vytížení, vysoké nároky na odbornou způsobilost.

Podle občanského zákoníku 40/1964 Sb.¹⁰ se může několik fyzických osob sdružit za účelem výhodné spolupráce ve formě sdružení fyzických osob. Sdružení však není samostatný právní subjekt, nemůže tedy vstupovat do žádných obchodních ani právních vztahů. Založení sdružení fyzických osob je velmi snadné, nejsou požadovány žádné zakladatelské dokumenty ani vklady účastníků. Takto vzniklá spolupráce fyzických osob skutečně může velmi výrazně pomoci ke zvýšení konkurenceschopnosti společného podniku na daném trhu, kterého by jednotlivce nebyl schopen. Nevýhodou je, že mohou nastat problematické vlastnické vztahy po delší spolupráci, konflikty při změnách účastníků nebo vypořádání v souvislosti s ukončením společné činnosti. Tato forma společného podnikání fyzických osob předpokládá velkou důvěru a solidaritu mezi účastníky.

Podle dostupných statistik Českého statistického úřadu bylo v roce 2000 v České republice celkem 1 572 917 živnostníků, fyzických podnikajících osob. Do roku 2011 jejich počet stále rostl až na 1 912 154 osob. V roce 2012 bylo v České republice 1 903 871 evidovaných živnostníků, což je mírný pokles oproti roku 2011. Podrobný vývoj počtu fyzických osob, podnikatelů, za období 2000 až 2012 je zachycen na grafu č. 1.

¹⁰ Zákon č. 40/1964 Sb., Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 829-§ 841

Graf 1 Vývoj počtu soukromých podnikatelů v letech 2000 - 2012¹¹

1.4.2 Podnikání právnických osob

Právnické osoby mohou začít podnikat až na základě zápisu do příslušného obchodního rejstříku, rozlišujeme následující formy společností:

- **osobní společnosti,**
- **kapitálové společnosti,**
- **družstva.**

Mezi osobní společnosti řadíme veřejnou osobní společnost a komanditní společnost. Charakteristickým rysem je, že jsou tvořeny a vlastněny dvěma nebo více osobami, které jsou společně odpovědné za ztráty, dělí se o zisky a společně se osobně zúčastňují podnikání.

¹¹ Zdroj: Český statistický úřad [online], 2013 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989#07

Veřejná obchodní společnost je tvořena nejméně dvěma osobami, které společně podnikají pod společným názvem, jehož součástí musí být označení "veřejná obchodní společnost", "veř. obch. spol." nebo "v.o.s". Společnost je zapsaná v obchodním rejstříku. Zakladatelským dokumentem je společenská smlouva, která dále může stanovit výši vkladu, statutární orgán, dělení zisku popřípadě i upravit zákaz konkurence. Za závazky společnosti ručí společníci společně celým svým majetkem. Vedením společnosti jsou pověřeni všichni společníci, tvoří tak jeden statutární orgán, pokud však ve společenské smlouvě není stanoveno jinak.¹²

Komanditní společnost je obchodní společnost, jež je tvořena dvěma a více společníky, které, podle způsobu ručení společnosti za závazky, rozlišujeme na komanditisty a komplementáře. Komanditisté ručí za závazky společnosti jen do výše vkladu, komplementáři ručí celým svým majetkem. Společnost musí být označena "komanditní společnost", "kom. spol." nebo "k. s.", je zapsána v obchodním rejstříku. Vedením obchodní společnosti jsou pověřeni komplementáři a zároveň tvoří statutární orgán. Komanditisté mají pouze kontrolní pravomoc. Zakladatelským dokumentem je společenská smlouva, jež upravuje výši vkladu komanditistů, který je podle obchodního zákoníku stanoven ve výši minimálně 5.000,- Kč, dále pak rozdělení zisku, případně likvidaci ztráty a může upravovat i zákaz konkurence.¹³

Kapitálové společnosti mají charakteristické rysy, jedním z nich je kapitálová účast společníků, kdy není nutná jejich osobní účast na podnikání či řízení podniku jako je tomu u osobních společností. Dalším společným rysem pak je způsob ručení za závazky společnosti, které je buď omezené, nebo žádné. Mezi kapitálové společnosti řadíme společnost s ručením omezeným a akciovou společnost.

Společnost s ručením omezeným může být založena fyzickými i právnickými osobami, minimálně jednou a maximálně padesáti osobami. Výše vkladu je stanovena v minimální výši 200.000,- Kč. Společnost se zapisuje do obchodního rejstříku. Obchodní jméno společnosti musí obsahovat v názvu "společnost s ručením omezeným", "spol. s r. o." nebo jen "s.r.o.". Společnost odpovídá za své závazky svým majetkem,

¹² SYNEK, M., KISLIGEROVÁ, E. a kol., *Podniková ekonomika*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.77, ISBN 978-80-7400-336-3

¹³ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.38, ISBN 978-80-7400-117-8

společník pak jen do výše svého vkladu. Zakladatelským dokumentem je společenská nebo zakladatelská smlouva. Nejvyšším orgánem společnosti je valná hromada a každý společník je jejím členem. Statutárním orgánem je jednatel, kontrolní funkci plní dozorčí rada. Zisk je dělen poměrem podílů společníků. Společnost povinně vytváří rezervní fond, jeho tvorba a použití je specifikováno v obchodním zákoníku, § 67.¹⁴

Akciová společnost je kapitálovou společností, jejíž základní kapitál je rozvržen na určitý počet akcií o jmenovité hodnotě. Společnost může založit jedna právnická osoba nebo dva a více zakladatelé. Základní kapitál společnosti je stanoven na minimálně 2 mil. Kč založené bez veřejné nabídky akcií a alespoň 20 mil. Kč v případě veřejné nabídky akcií. Akcie je cenný papír, který zajišťuje práva akcionáře. Mezi základní práva akcionáře patří právo podílet se na řízení společnosti, právo podílu na zisku a na likvidačním zůstatku. Zakladatelským dokumentem je zakladatelská smlouva nebo listina. Společnost ručí za své závazky celým svým majetkem, akcionáři za závazky společnosti neručí. Nejvyšším orgánem je valná hromada, statutárním orgánem je představenstvo, které řídí činnost společnosti, jedná jejím jménem a rozhoduje o všech záležitostech společnosti. Zisk společnosti je vyplácen formou dividend ve výši, kterou schválí valná hromada. Akciová společnost povinně vytváří rezervní fond a to v souladu s obchodním zákoníkem § 217.¹⁵

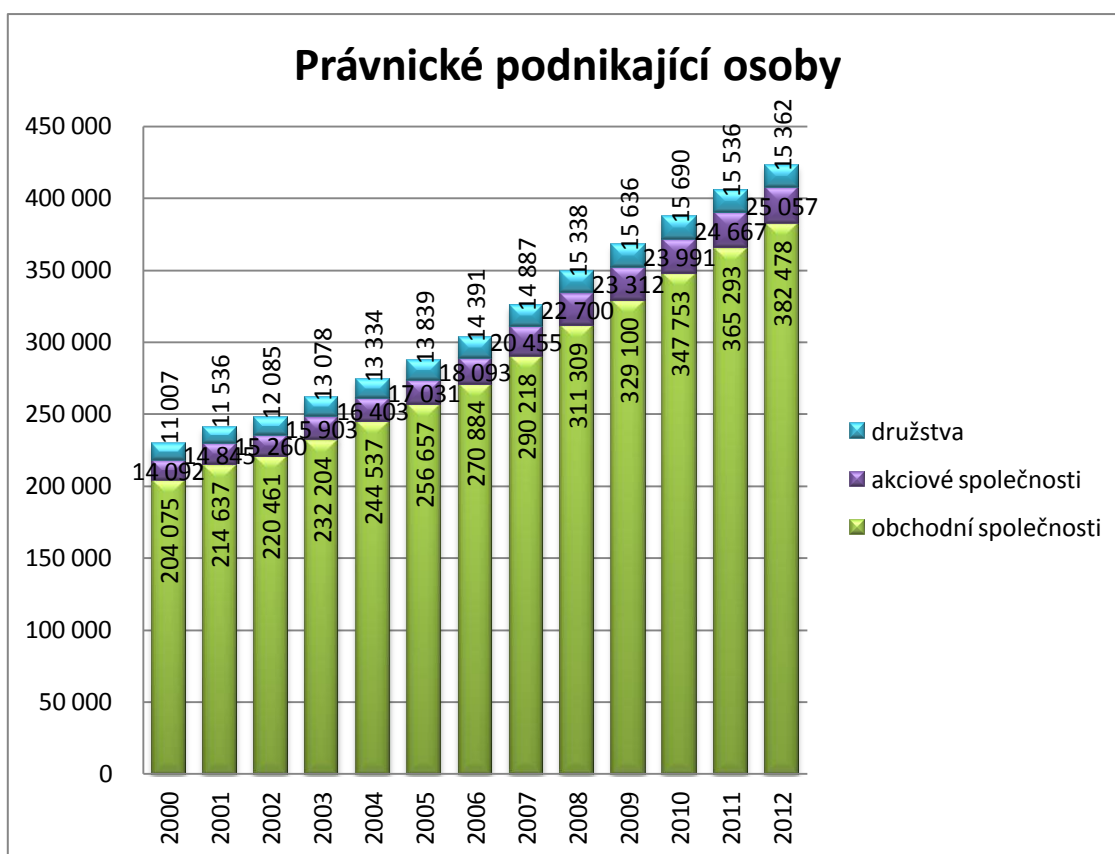
Družstva lze vymezit jako organizace vlastněné a provozované společností osob, kdy hlavním cílem není vytvářet zisk, ale dávat užitek členům. Podle Petery¹⁶ je družstvo společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem podnikání nebo zajišťování potřeb svých členů. V České republice existují především družstva nákupní, úvěrová, výrobní a bytová. Družstvo musí mít nejméně 5 členů, to neplatí, pokud jsou jeho členy dvě právnické osoby. Společnost družstva musí v názvu obsahovat "družstvo". Zakladatelským dokumentem jsou stanovy družstva. Stanovy určují výši základního kapitálu, minimálně však 50.000,- Kč. Družstvo je zapsáno v obchodním

¹⁴ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.39, ISBN 978-80-7400-117-8

¹⁵ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.42, ISBN 978-80-7400-117-8

¹⁶ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s.42, ISBN 978-80-7400-117-8

rejstříku. Za své závazky ručí celým svým majetkem, členové družstva za závazky družstva neručí, pokud ovšem ve stanovách není řečeno jinak. Orgány družstva jsou členská schůze, představenstvo, kontrolní komise, další orgány družstva. Nejvyšším orgánem družstva je členská schůze, která může měnit stanovy, volit a odvolávat členy představenstva a kontrolní komise, schvalovat účetní závěrku a činit další rozhodnutí o záležitostech týkajících se družstva a jeho činnosti. Statutárním orgánem je představenstvo, které řídí činnost družstva. Kontrolní činností družstva je pověřena kontrolní komise, která zároveň projednává stížnosti členů družstva. Dělení zisku je dáno stanovami družstva. Družstvo nevytváří povinně rezervní fond, vytváří nedělitelný fond, který je nejméně ve výši 10 % základního kapitálu.¹⁷

Graf 2 Právnícké podnikající osoby v letech 2000-2012¹⁸

¹⁷ PETERA, P., ŠIMAN, J., *Financování podnikatelských subjektů*. Praha: Nakladatelství C.H.Beck, 2010, s 43, ISBN 978-80-7400-117-8

¹⁸ Zdroj: Český statistický úřad [online], 2013 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989#07

Vývoj společností zapsaných v obchodním rejstříku, tedy právnických osob, v letech 2000 až 2012 na základě dostupných informací Českého statistického úřadu je znázorněn grafem č. 2. Z něho vyplývá, že největší počet je obchodních společností a to 382 478 k 31. 12. 2012, tedy společností s ručením omezeným, veřejných obchodních společností a dále pak komanditních společností. Akciové společnosti jsou vyjádřeny samostatně a jejich počet se může zdát být nízký, avšak jejich nárůst od roku 2000 do roku 2012 je téměř dvojnásobný. Tato skutečnost odráží proces transformace mezi právnickými osobami, kdy společnosti často přechází ze společnosti s ručením omezeným na akciovou společnost. Počet družstev se za poslední rok snížil na 15 362, což může vypovídat o klesajícím zájmu o družstevní vlastnictví.

1.5 Výhody a nevýhody jednotlivých forem podnikání

Každá forma podnikání, tedy fyzická nebo jako právnická osoba, přináší jistá specifika, z nichž je možné vyvodit výhody a nevýhody pro majitele a společníky podniků. Mezi hlavní oblasti, na které má právní forma vliv patří osobní ručení podnikatelů, výše a způsob zdanění, možnosti financování, náklady na založení společnosti a administrativní náročnost tohoto procesu a image podniku.

1.5.1 Podnikání fyzické osoby

Výhody:

- administrativní nenáročnost založení podniku,
- nízké finanční náklady na založení firmy,
- není povinnost vést účetnictví, ale pouze daňovou evidenci,
- uplatnění paušálních výdajů,
- příjmy a výdaje lze částečně převést na spolupracující osoby,
- svoboda a volnost při rozhodování,
- jednoduché přerušování či ukončení podnikání.¹⁹

¹⁹ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno:Computer Press a.s. 2007, s. 46, ISBN 978-80-251-1605-0

Nevýhody:

- vysoké riziko plynoucí z neomezeného ručením majetkem podnikatele,
- vysoké požadavky na odborné a ekonomické znalosti a dovednosti,
- přetíženost a přepracovanost podnikatele,
- vnímání jako nevhodného malého partnera pro obchodní vztahy,
- omezení přístup k bankovním úvěrům,
- vysoké odvody zdravotního a sociálního pojistného,
- špatná pozice pro uzavírání velkých kontraktů.²⁰

1.5.2 Podnikání právnické osoby

Výhody:

- omezené ručení za závazky společnosti, výjimku tvoří osobní společnosti,
- dobrý přístup k cizímu kapitálu,
- dobrá pozice pro uzavírání obchodních kontraktů,
- dobrá image mezi ostatními podniky, známka solidnosti a stability,
- lepší pozice při získávání lidských zdrojů,
- nejžádanější forma podnikání pro získávání veřejných zakázek.²¹

Nevýhody:

- časová náročnost založení podniku,
- související finanční náklady,
- administrativní náročnost se založením podniku,
- ve většině případů nutný počáteční kapitál na založení podniku,
- administrativní náročnost vedení a chodu společnosti.²²

²⁰ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno:Computer Press a.s.. 2007, s. 47, ISBN 978-80-251-1605-0

²¹ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno:Computer Press a.s.. 2007, s. 50, ISBN 978-80-251-1605-0

²² KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno:Computer Press a.s.. 2007, s. 52, ISBN 978-80-251-1605-0

1.6 Přeměna živnostníka na právnickou osobu

První úvahy spojené s přeměnou právní formy z fyzické podnikající osoby na právnickou osobu jsou zcela jistě spojené s obdobím růstu podniku. V tomto období podnikatel zvažuje možnosti financování růstu podniku a vhodnost stávající formy podnikání z důvodu zlepšení organizační struktury, optimalizace daňové zátěže a celkové koncepce vedení podniku. Podnikatel, fyzická podnikající osoba, by se měl seznámit s právní úpravou, která vymezuje právnické osoby, dále pak s výhodami a nevýhodami jednotlivých vlastnicko-právních norem podnikání a následně zvážit nejvýhodnější variantu. Při rozhodování hrají zásadní roli tyto kritéria:

- způsob a rozsah ručení,
- oprávnění k řízení,
- finanční náročnost přeměny podniku,
- administrativní náročnost jednotlivých úkonů,
- účast na hospodářském výsledku,
- dostupnost cizích zdrojů,
- daňové zatížení.²³

Po důkladné analýze výše uvedených skutečností většina podnikatelů, fyzických osob, volí nejčastěji přechod na společnost s ručením omezeným. Tato transformace má jasné výhody, kterými jsou:

- společník ručí za závazky jen do výše úhrnu všech nesplacených vkladů,
- společnost lze založit pouze jedinou osobou, jak fyzickou, tak i právnickou,
- rozdělení pravomocí, delegování,
- změna podnikatelské image vůči obchodním partnerům,
- lepší postavení v rámci veřejných zakázek,
- relativně jednoduchý převod obchodních podílů.²⁴

²³ JUNGER, J. , KLUMPAROVÁ, P., TYKVA, T., *Podnikání a podnik III.*, Ostrava: VŠP,a.s., 2007, s. 64, ISBN 80-86764-55-9

²⁴ JUNGER, J. , KLUMPAROVÁ, P., TYKVA, T., *Podnikání a podnik III.*, Ostrava: VŠP,a.s., 2007, s. 66, ISBN 80-86764-55-9

Transformace živnostníka na společnost s ručením omezeným je možná třemi způsoby, kdy každý z nich má své pozitivní i negativní dopady na podnikatele, dělíme je následovně:

- založení nové společnosti s ručením omezeným a postupný převod podnikatelských aktivit živnostníka do nové společnosti,
- založení nové právnické osoby a vklad celého podniku fyzické osoby do základního kapitálu této právnické osoby,
- založení nové společnosti a následný prodej celého podniku fyzické osoby nebo jeho části.²⁵

První možností je založení nové společnosti s ručením omezeným podle platné legislativy. Společníci tak založí podnik na základě společenské nebo zakladatelské smlouvy, složí povinné vklady. Následně pak dochází k postupnému převodu majetku, kdy původní podnik na základě ocenění prodá nebo převede majetek. Dalším krokem je postupné uzavírání nových obchodních vztahů s původními dodavateli zboží, materiálu a služeb, a to zpravidla za stejných obchodních podmínek, které byly dohodnuty s původním podnikem. Nová společnost tak navazuje na rabatové podmínky a dobu splatnosti, které často bývají velmi zajímavé a výhodné. Na základě těchto informací následně dokáže management firmy snadněji sestavit finanční plán podniku odrážející realitu. V oblasti získávání lidských zdrojů společnost většinou uzavírá pracovní vztahy se zaměstnanci bývalého podniku, který naopak ve stejnou dobu ukončí pracovní smlouvy s pracovníky. Pracovníci tak přecházení plynule z jedné společnosti do druhé, za stejných nebo obdobných podmínek, na které byli zvyklí. Nová společnost tímto získává velice zkušené a dobře zapracované zaměstnance a nemusí tudíž v prvních měsících vynakládat prostředky na zaškolování pracovníků. Tento způsob transformace živnostníka na společnost s ručením omezeným bývá v praxi nejčastěji používán a to hlavně z důvodu menší finanční náročnosti pro živnostníka, protože převod a prodej majetku je postupný a často trvá i delší časové období, tedy více jak jeden rok. Dalším důvodem zpravidla bývá fakt, že podnikatel má uzavřené dlouhodobé smlouvy o dílo nebo rámcové smlouvy o

²⁵ Chamr a Partners s.r.o.[online], 2013 [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.prodej-ready-made-spolecnosti.cz/prevod-fyzicke-osoby-na-pravnickou-osobu.htm>

dodávkách zboží, které nelze převést ani okamžitě ukončit. Fyzická osoba tudíž souběžně podniká vedle právnické osoby. K ukončení podnikání živnostníka, fyzické podnikající osoby, tak dojde až v období, které je pro podnikatele nejvhodnější.

Další možností jak transformovat podnikání živnostníka na společnost s ručením omezeným je založení společnosti vkladem podniku. Jedná se tedy o nepeněžní vklad společníka podniku, který do základního kapitálu vkládá soubor movitých a nemovitých věcí, pohledávek, cenných papírů a dalších složek podnikání a to na základě znaleckého posudku jmenovaného znalce. Znalec ocení původní podnik a na základě tohoto ocenění je vložen celý podnik jako vklad základního kapitálu. Podnik tak zpravidla má jistotu poměrně vysokého základního kapitálu hned při jeho založení. Převodem přecházejí všechna práva a povinnosti fyzické podnikající osoby, vkladatele, na novou společnost s ručením omezeným. Tento proces je časově méně náročný, obnáší však jisté finanční náklady spojené právě s oceňováním podniku.

Třetí formou přeměny právní formy podnikání je založení nové společnosti s ručením omezeným dle platné legislativy. Společníci sepíší zakladatelský dokument a složí peněžité vklady dle smlouvy jako základní kapitál podniku. Následně na základě ocenění znalce dojde k prodeji původního podniku fyzické osoby nebo jeho části. V tomto případě se nejedná o zvýšení základního kapitálu formou nepeněžního vkladu, ale o nákup souboru hmotných a nehmotných aktiv. Tento způsob bývá využíván jen zřídka, důvodem je jeho časová a finanční nákladnost.²⁶

Všechny tři varianty jsou časově, administrativně i finančně náročné, zásadní však při jejich aplikaci je zohlednit výši majetku původního podniku a to z důvodu daňového zatížení fyzické osoby, protože daně z jednorázového prodeje původního podniku mohou být značným finančním závazkem podnikatele.

1.7 Podnikatelský plán

Při založení společnosti lze považovat za jednu z klíčových činností sestavení podnikatelského plánu. Plán lze charakterizovat jako výstup strategických aktivit vedení

²⁶ Chamr a Partners s.r.o.[online], 2013 [cit. 2013-02-02]. Dostupné z: <http://www.prodej-ready-made-spolecnosti.cz/prevod-fyzicke-osoby-na-pravnickou-osobu.htm>

organizace, který zahrnuje cíle organizace a strategie realizované v určitém časovém horizontu.

Podnikatelský plán plní dvě základní úlohy, sice externí úlohu, kdy slouží jako významný dokument při komunikaci s vnějším prostředím, tedy obchodními partnery, bankami či veřejnoprávními úlohami a dále pak úlohu interní, kdy představuje nástroje plánování a řízení podniku.

Podnikatelský plán by měl být srozumitelný a výstižný, měl by respektovat rizika. Dále by měl reálně prezentovat představy vlastníků o budoucím vývoji podniku. Podnikatelský plán umožňuje porovnat podnikatelské plány s realitou, v případě kdy se rozcházejí, tak identifikovat proč a v jakém rozsahu.²⁷

1.7.1 Funkce a přínosy podnikatelského plánu

Podnikatelský plán je pro zakladatele podniku ústřední řídicí dokument. Hlavní měrou rozhoduje o cestě, která má vést podnik k budoucímu úspěchu. Jeho sestavení by tedy mělo být prioritním zájmem vlastníků firmy.

Vhodně sestavený podnikatelský plán by měl dát odpovědi na následující otázky:

- Kde se nyní nacházíme?
- Kam směřujeme?
- Jakým způsobem toho dosáhnout?²⁸

Právě odpovědi na tyto otázky by měly být v dokumentu obsaženy. Podnikatelský plán je zdrojem informací, které souvisejí s nutností financování podniku, plánování v oblasti výroby, prodeje, získávání lidských zdrojů. Přispívá k hledání řešení mnoha potencionálních potíží a může tak zvyšovat výkonnost podniku v daném oboru. Důsledná příprava a vypracování podnikatelského plánu eliminuje mnoho možných pochybení již ve fázi teoretické přípravy.

²⁷ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno:Computer Press a.s.. 2007, s.15, ISBN 978-80-251-1605-0

²⁸ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno:Computer Press a.s.. 2007, s.9, ISBN 978-80-251-1605-0

1.7.2 Struktura podnikatelského plánu

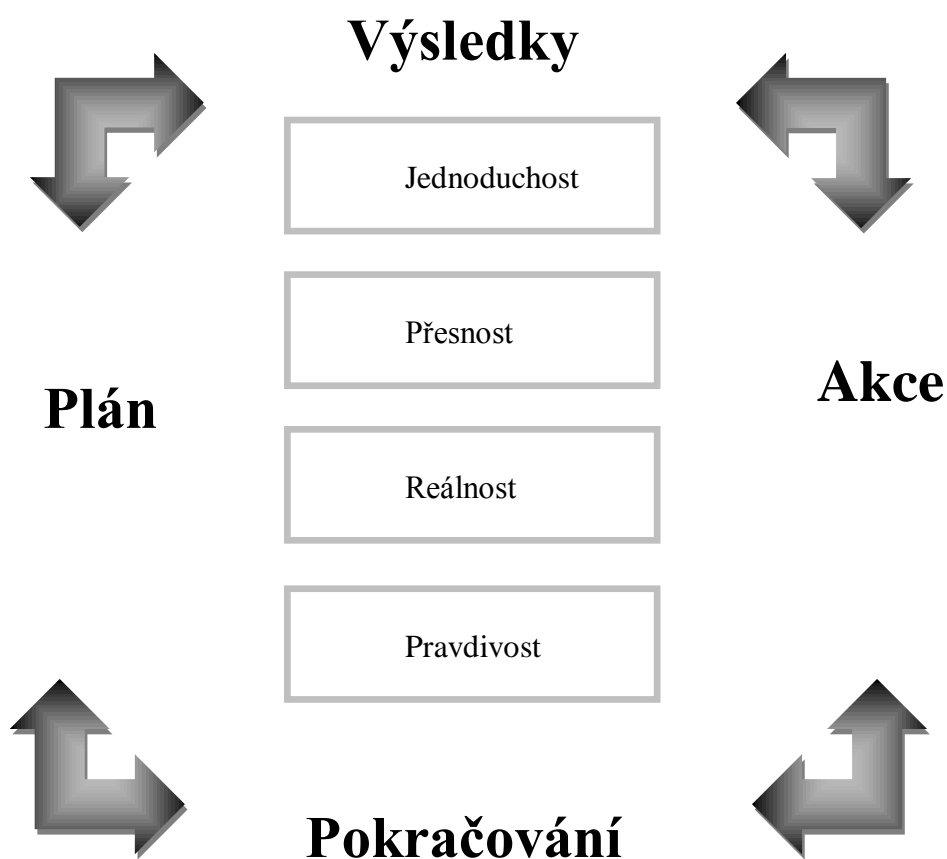
Každý podnik si sestavuje podnikatelský plán podle vlastních požadavků, jedná se o individuální záležitost každé společnosti. Při jeho sestavování je však nutné vycházet ze všeobecně uznávaných zásad.

Podnikatelský plán by měl mít tyto části:

- **titulní strana**, která podává stručný výklad obsahu podnikatelského plánu, dále by zde měly být identifikační údaje podniku, jeho název a sídlo, jméno podnikatelů, krátký popis podniku,
- **exekutivní souhrn**, jedná se v podstatě o extrakt, stručné shrnutí podnikatelského plánu, jeho hlavní myšlenky, silné stránky, očekávání a výhled na několik let,
- **analýza trhu**, tedy analýza konkurenčního prostředí, detailní analýza odvětví z hlediska vývojových trendů a historických výsledků, dále pak přírodní faktory, politická situace a legislativní podmínky v zemi,
- **popis podniku**, podrobný popis společnosti, jeho umístění a velikost, přehled personálu, nabízené výrobky a služby, kancelářské zázemí a technické vybavení podniku, znalosti a zkušenosti podnikatele,
- **výrobní nebo obchodní plán**, tato část zahrnuje celý výrobní proces nebo veškeré informace o nákupu zboží a služeb, potřebné skladovací prostory a další důležité skutečnosti spojené s výrobou a nabízenými službami, certifikáty kvality,
- **marketingový plán**, způsob jakým bude zajišťována distribuce a propagace nabízených výrobků a služeb, dále pak odhady objemu produkce nebo služeb,
- **organizační plán**, který obsahuje popis formy vlastnictví, detailní informace o managementu podniku, klíčových vedoucích pracovnících a výčet jejich zkušeností a vzdělání,

- **hodnocení rizik**, popis největších rizik, která plynou z chování konkurence, ze slabých stránek marketingu, výroby či technologického vývoje,
- **finanční plán**, velmi zásadní část podnikatelského plánu tvoří finanční plán, určuje objemy investic, analyzuje po ekonomické stránce reálnost plánu jako celku, mezi hlavní oblasti patří vývoj toků hotovosti v příštích třech letech, odhad rozvahy k určitému datu, předpoklad příjmů a výdajů, nákladů a výnosů na tři roky dopředu,
- **přílohy**, které zahrnují informativní materiály, obvykle nezačleněné do samotného podnikatelského plánu.²⁹

Proces plánování, tvorby podnikatelského plánu, je zaznamenán na obrázku č. 2.

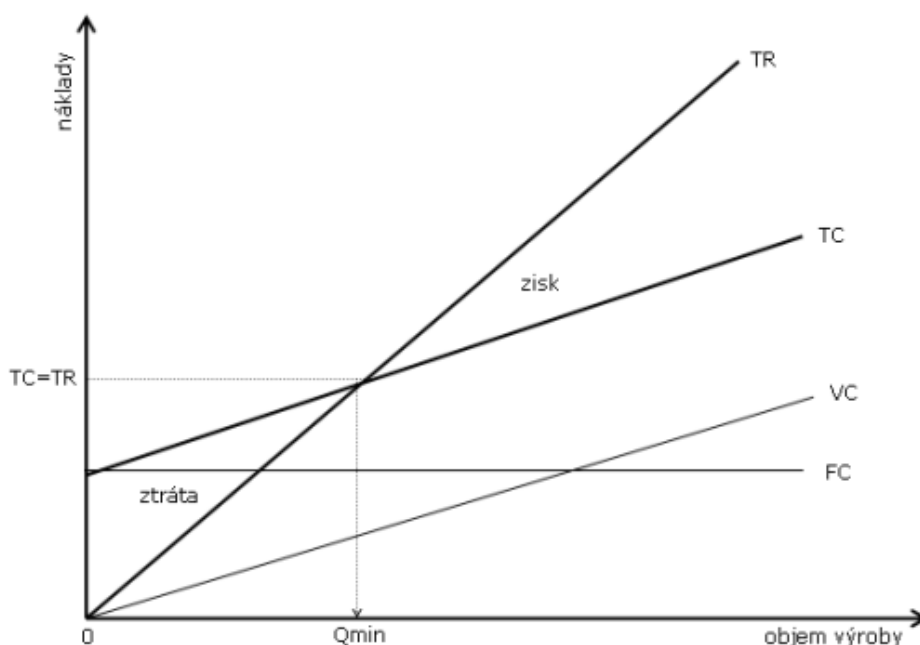

Obrázek 2 Podnikatelský plán jako součást plánovacího procesu³⁰

²⁹ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno: Computer Press a.s., 2007. ISBN 978-80-251-1605-0

1.7.3 Finanční plán a finanční analýza

Finanční plán podniku se sestavuje na základě dílčích podnikových činností, které jsou převedeny do hodnotového vyjádření. Lze jej tedy označit za podnikatelský plán v řeči čísel. Právě kvalitně zpracovaný finanční plán je důležitým zdrojem informací a to jak pro zakladatele, tak pro potenciálního investora. V první části finančního plánu je specifikován zakladatelský rozpočet, počáteční rozvaha, kde je vyjádřen vlastní a cizí kapitál a aktiva podniku. V druhé části je již uveden předpoklad ekonomického vývoje podniku, tedy předpokládaná rozvaha, výkaz zisků a ztrát a výkaz peněžních toků a to nejméně na tři roky dopředu. Tyto odhady sestavujeme ve třech variantách a to optimistické, realistické a pesimistické, využíváme při tom poměrové ukazatele finanční analýzy, tedy ukazatele rentability, aktivity, likvidity a zadluženosti.³¹ Na závěr je vhodné provést analýzu bodu zvratu, jejíž znázornění je patrné z grafu č. 3.

Graf 3 Bod zvratu³²

³⁰ KORÁB, V., PETERKA, J., REŽŇÁKOVÁ, M., *Podnikatelský plán*. Brno: Computer Press a.s., 2007. ISBN 978-80-251-1605-0

³¹ VEBER, J. a kol., *Management - základy, prosperita, globalizace*. Praha: Management Press, 2007. ISBN 978-80-7261-029-7

³² *Nauka o podniku* [online], 2013 [cit. 2013-03-02]. Dostupné z: http://nop.topsid.com/pictures/cviceni_2/bod_zvratu.

Kde:

TR - celkové tržby

TC - celkové náklady

VC - variabilní náklady

FC - fixní náklady

ZISK - kladný rozdíl výnosů a nákladů

Analýza bodu zvratu vychází z fixních a variabilních nákladů na jednotku práce a výnosech z produkce. Výsledkem je informace, kdy, tedy při jaké produkci podnik dosahuje takového množství produkce, při níž nevzniká žádný zisk ani ztráta. Pokud podnik dosahuje právě této produkce, pak se tržby rovnají nákladům. Na základě této analýzy lze stanovit takové množství produkce, aby podnik začal vytvářet zisk, tedy výnosy z produkce převyšují fixní a variabilní náklady na jednotku produkce.

1.8 Shrnutí kapitoly

V této kapitole byly vymezeny pojmy podnikatel, podnik a podnikání. Podnikatelem může být fyzická nebo právnická osoba, musí respektovat řadu zákonů, mezi nejdůležitější patří obchodní zákoník č. 513/1991 Sb., zákon o účetnictví č. 563/1991 Sb. a dále pak zákon o živnostenském podnikání č. 455/1991 Sb. Podnikatel musí splňovat jisté osobní předpoklady, které jsou základem pro jeho úspěšnou podnikatelskou činnost. Podnik lze chápat jako řízený a uspořádaný celek, soubor hmotných, osobních a nehmotných složek podnikání. Podnikání je obecně chápáno jako činnost, která by měla směřovat k dosažení, zajištění a udržení zisků. Rozlišujeme podnikání fyzických a právnických osob. Právnické osoby, tedy společnosti zapsané v obchodním rejstříku, dělíme na osobní společnosti, kapitálové společnosti a družstva. Základní rozdíl mezi jednotlivými podniky je v osobní účasti na řízení podniku, výši povinného vkladu, způsobu ručení a dělení zisku.

Podnikání fyzických osob s sebou nese řadu výhod, které vychází z administrativní jednoduchosti založení podniku, nízkým nákladům do začátku podnikání a poměrně jednoduché daňové evidenci s možností jistých daňových úlev. Mezi nevýhody pak patří

ručení za závazky podniku celým majetkem podnikatele a poměrně špatná vyjednávací pozice s obchodními partnery a bankovními institucemi.

Právnícké osoby ručí za závazky společnosti omezeně, zdatelně zvyšují image podniku mezi obchodními partnery a mají lepší přístup k cizím zdrojům. Nevýhodou této formy podnikání je administrativní a finanční náročnost jak vlastního založení podniku, tak následného vedení a chodu společnosti.

Během období růstu podniku přichází první úvahy o změně právní formy podnikání, kdy živnostník, fyzická podnikající osoba, přechází nejčastěji na společnost s ručením omezeným. Právě tato transformace je možná hned několika způsoby. Původní podnik je možné vložit jako nepeněžní vklad, dále je možný postupný prodej původního podniku a podnik je také možné prodat jednorázově. Způsob transformace je však na dobrém rozhodnutí vlastníka původního podniku, neboť jednorázový prodej podniku může sebou nést značné daňové zatížení podnikatele.

Při založení podniku je jednou ze zásadních činností sestavení podnikatelského plánu. Plán by měl být věcný, srozumitelný, pravdivý a měl by odrážet představy vlastníků o budoucím vývoji podniku. Jako nejdůležitější část podnikatelského plánu bývá často označován finanční plán podniku, který převádí dílčí podnikové činnosti do hodnotového vyjádření.

Další kapitola je zaměřena na novou společnost Dvořák - Karlík s.r.o., společníky podniku a celý proces zakládání společnosti.